

Registratienummer:	RVO11.0171	Portefeuillehouder:	J.K. Visser
Van afdeling:	Ruimte, Wonen en Ondernemen	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> • Brief FHO AI11.08786 • Brief VECOB AI11.07957
Behandelend ambtenaar:	R.G. Zijlstra		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8837		
E-mail adres:	r.zijlstra@denhelder.nl		
Onderwerp:	Het oprichten van een Ondernemersfonds op basis van het verhogen van de tarieven voor niet-woningen in de OZB		

Gevraagd besluit:

1. Op verzoek van de Helderse ondernemersverenigingen, mee te werken aan het realiseren van een ondernemersfonds op basis van het verhogen van het OZB tarief voor niet-woningen;
2. De randvoorwaarden uit raadsvoorstel RVO11.0171, die betrekking hebben op draagvlak; transparantie; flexibiliteit; bestedingsdoelen en organisatie bindend te verklaren voor een te sluiten convenant met de FHO;
3. De OZB tarieven voor niet-woningen, met ingang van 2012 te verhogen met 5%;
4. De gelden, bestemd voor het ondernemersfonds, pas beschikbaar te stellen nadat de raad ter zake een overeenkomst met de FHO heeft vastgesteld.

Publiekssamenvatting

Op uitdrukkelijk verzoek van de Helderse Ondernemersvereniging Binnenstad (HOB) heeft de gemeente het initiatief genomen om de Helderse ondernemersverenigingen te informeren over de mogelijkheden en beperkingen van een ondernemersfonds. Daarbij zijn diverse varianten onderzocht om een ondernemersfonds financieel te voeden. Om dit proces te faciliteren heeft de gemeente een tijdelijke externe projectleider aangetrokken. Over de voortgang van het proces is een collegeadvies (a11.00785) en een Raadsinformatiebrief (RI11.0144) opgesteld.

De Helderse ondernemersverenigingen verzoeken het gemeentebestuur mee te werken aan de vorming van een ondernemersfonds op basis van een verhoging van 5% van de tarieven voor niet-woningen in de OZB. De Federatie van Helderse Ondernemersverenigingen (FHO) is het beoogde orgaan om het ondernemersfonds te exploiteren. Zij hebben daartoe het mandaat van alle Helderse Ondernemersverenigingen. Het ondernemersfonds zal een transparant fonds zijn en jaarlijks een accountantsverklaring aan de gemeente en haar achterban overleggen. De afspraken tussen de gemeente en de FHO over de inrichting en het functioneren van het ondernemersfonds worden vastgelegd in een overeenkomst. In voorliggend raadsvoorstel worden de gemeentelijke randvoorwaarden weergegeven waarbinnen er sprake kan zijn van medewerking aan de realisatie van een Ondernemersfonds. Deze randvoorwaarden hebben betrekking op: draagvlak; transparantie; flexibiliteit; bestedingsdoelen; organisatie en borging van het ondernemersfonds.

Inleiding

Een van de prioriteiten van het gemeentebestuur is het Helderse ondernemersklimaat te faciliteren. Daartoe heeft zij een aantal praktische uitgangspunten geformuleerd: Ook de Helderse ondernemers willen, naast hun bedrijfsmatige activiteiten, een bijdrage leveren aan het versterken van het ondernemersklimaat. Voor de Helderse Ondernemersvereniging Binnenstad (HOB) is dit bijvoorbeeld Binnenstadmanagement of de feestverlichting, voor Ondernemers Vereniging Kooypunt (OVK) is er belangstelling voor de introductie van parkmanagement met cameratoezicht. Vanuit de Helderse Ondernemersvereniging (HOV) wordt er aangegeven dat er behoefte is ook te investeren in citymarketing. Dergelijke activiteiten kosten geld. De Helderse ondernemersverenigingen kunnen deze financiële middelen niet voldoende genereren uit de lidmaatschapsgelden. Daarnaast zijn er ook ondernemers die geen lid van een ondernemersvereniging zijn maar wel delen in de schaalvoordelen (freeriders).

De ondernemersverenigingen zijn op zoek gegaan naar een manier om hun inkomsten te vergroten waarbij alle ondernemers meebetalen aan collectieve voorzieningen. Daartoe hebben zij zich verenigd in de Federatie Helderse Ondernemersverenigingen (FHO). Met instemming van hun achterban verzoekt de FHO het college, in bijgevoegde brief, mee te willen werken aan de invoering van een ondernemersfonds dat financieel wordt gevoed uit het ophogen van de tarieven voor niet-woningen in de OZB. Ook de Vereniging Eigenaren Commercieel Onroerend Goed Binnenstad Den Helder (VECOB) en de Centrale Vereniging voor Ambulante Handel (afdeling Den Helder) hebben zich positief uitgesproken over het realiseren van een ondernemersfonds op basis van een verhoging van de tarieven voor niet-woningen in de OZB.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Bij de invoering van een ondernemersfonds zal er sprake zijn van een fonds dat wordt beheerd door de FHO. De FHO zal, in overleg met haar leden, jaarlijks een bestedingsplan van de inkomsten opstellen en vaststellen. Door een gerichte en gezamenlijke inzet van deze financiële middelen kunnen de ondernemers doelen realiseren op het gebied van City Marketing, Parkmanagement en gebiedsgebonden thema's. Hiermee geven zij meerwaarde aan hun onderneming en de stad.

De invoering van een ondernemersfonds geeft naast het boeken van schaalvoordelen voor de ondernemers, ook een impuls aan de Helderse ondernemers om meer met elkaar samen te werken en gezamenlijke doelstellingen en strategieën te ontwikkelen. Daardoor zal het ondernemersveld krachtiger worden. Een goede promotie van de stad, middels citymarketing, kan leiden tot meer klantstromen, een hogere omzet en meer bedrijven die zich in Den Helder willen vestigen.

Deze ontwikkelingen sluiten aan bij de doelstelling van het college om het ondernemersklimaat te versterken.

Kader

Er zijn drie landelijke modellen die door ondernemersverenigingen c.q. gemeenten worden gebruikt voor de inning van de gelden voor het ondernemersfonds. Deze variabelen zijn; reclamebelasting, het invoeren van een Bedrijven Investerings Zone (BIZ) en het verhogen van het zakelijk deel van de OZB belasting.

Bij alle varianten is er sprake van het opleggen van een gemeentelijke heffing aan de ondernemers als financiële drager voor het ondernemersfonds. Na de heffing boekt de gemeente de gelden over naar een stichting die uitgaven beheert, distribueert onder de ondernemersverenigingen en daarover verantwoording aan de achterban / gemeente aflegt.

De Helderse ondernemers hebben gekozen voor het model van een verhoging van de OZB tarieven voor niet-woningen. Aan de realisatie van een ondernemersfonds op basis van het verhogen van het OZB tarief voor niet-woningen zijn voor de gemeente te verwaarlozen invoeringskosten verbonden. Er zullen wellicht ondernemers zijn die bezwaar maken, maar deze bezwaren zullen niet in behandeling worden genomen omdat er geen bezwaar tegen de aanslag kan worden ingediend. Er kan alleen bezwaar worden gemaakt tegen de waardebeoordeling van het onroerend goed. Dit uitgangspunt wordt in hoger beroep bevestigd door een uitspraak van het Gerechtshof in Leeuwarden (Nummer: 10/00055 uitspraakdatum: 15 februari 2011). In de uitspraak werd het toelaatbaar geacht dat de tarieven voor de OZB belasting voor niet-woningen met 17,5% werden verhoogd ten behoeve van de voeding van een ondernemersfonds.

Ondernemers die afwijzend tegenover een ondernemersfonds staan hebben op grond van vorenstaande feitelijk geen verweer tegen de komst van het ondernemersfonds. Dat kan overkomen als onredelijk. Het is een uitdaging voor de FHO om ook deze ondernemers de voordelen van een ondernemersfonds te laten ervaren.

Bij het verhogen van het OZB tarief voor niet-woningen is ook de macronorm van belang. Deze norm is ingesteld (Rijk + VNG) ter voorkoming van een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk. De norm is opgebouwd uit de inflatie en de geraamde reële groei en voor 2011 vastgesteld op 3,5%. Dit houdt in dat voor alle gemeenten samen de opbrengst 3,5% meer mag zijn dan in 2010. Gaan de gemeenten daar over heen, wordt er extra gekort op het gemeentefonds. Een verhoging van het OZB tarief voor niet-woningen in Den Helder is nauwelijks van invloed op de landelijke norm. Toch is het belangrijk om dit gegeven bij een eventuele verhoging van het heffingspercentage te blijven betrekken.

Argumenten

Het uitgangspunt voor de invoering van een ondernemersfonds lijkt eenvoudig. De gemeente verhoogt de tarieven voor niet-woningen in de OZB en stelt deze financiële middelen vervolgens beschikbaar aan de FHO. Deze systematiek moet vooral eenvoudig blijven, maar het is ook verstandig, op voorhand, een aantal randvoorwaarden voor het ondernemersfonds te benoemen.

- **Draagvlak**
Het is belangrijk dat de invoering van een ondernemersfonds, op basis van een verhoging van de tarieven voor niet-woningen van de OZB, door alle Helderse ondernemersverenigingen wordt gedragen. Blijkens bijgevoegde brieven van de ondernemersverenigingen is dit draagvlak ruim aanwezig.

De procentuele verhoging van de tarieven voor niet-woningen in de OZB mag niet het volume aannemen dat daarvan een remmende werking uitgaat van het vestigen van nieuwe bedrijven, danwel dat bestaande ondernemingen daardoor worden bedreigd in hun voortbestaan. Dit zal ten koste gaan van het draagvlak. Om deze reden wordt er vanuit de gemeente een plafond aangegeven voor toekomstige verhogingen. De maximale verhoging bedraagt 10%, uitgaande van de tarieven in 2011. Hierbij is tevens van toepassing dat een verhoging van het OZB tarief voor niet-woningen geen negatieve consequenties voor de gemeente heeft bij de jaarlijks vastgestelde macronorm door de overheid.

- **Transparantie**
De FHO gaat werken met een meerjarig beleidsplan (3 jaar) waarin de inzet van financiële middelen wordt onderbouwd. Het beleidsplan wordt gedragen door de achterban en gescreend door het college op tegenstrijdigheden met het gemeentelijk beleid.

Het ondernemersfonds dient een transparant fonds te zijn, d.w.z. dat inkomsten, verdeling en besteding volledig inzichtelijk dienen te zijn voor alle leden. Naast deze transparantie zal, met name naar de gemeente toe, jaarlijks voor 1 april een accountantsverklaring overlegd worden, waarin een gekwalificeerde accountant zal verklaren dat de gelden zijn ontvangen, verdeeld en besteed conform de gemaakte afspraken en overeenkomsten. De accountantsverklaring wordt vergezeld met een verzoek voor vaststelling van het heffingspercentage voor het komende kalenderjaar.

- **Flexibiliteit**
Het gemeentebestuur is voorstander van een flexibele inzet van financiële middelen uit het ondernemersfonds. Dit kan bijdragen aan een krachtige, doelgerichte, aanpak. De feitelijke keuzes hierin worden gemaakt door de FHO in overleg met haar achterban.
- **Bestedingsdoelen**
Tot werkzaamheden en activiteiten die voor honorering in aanmerking kunnen komen, behoren in ieder geval de volgende thema's: Citymarketing, Parkmanagement en gebiedsgebonden thema's.
- **Organisatie**
De FHO is de uitvoeringsorganisatie van het ondernemersfonds. Zij behartigt de belangen van de aangesloten Helderse ondernemersverenigingen. Van de FHO wordt een inspanning gevraagd voor bedrijven en instanties met veel onroerend goed zoals: Defensie; Woningstichting Den Helder, het Ziekenhuis, Scholen aan Zee en s' Heeren Loo. Ook met deze instellingen moet de FHO duidelijke afspraken maken over de besteding van financiële middelen uit het ondernemersfonds.

Een ander punt van aandacht is het actief benaderen door de FHO van ondernemersverenigingen en ondernemers die nu nog geen lid van een ondernemersvereniging of de FHO zijn. Zij zullen worden geadviseerd zich aan te sluiten om de collectieve belangenbehartiging te versterken en verbreden.

Bovenstaande randvoorwaarden hebben voor de gemeente een bindend karakter. Als deze niet volledig deel uit maken van een te sluiten overeenkomst met de FHO, vervalt de gemeentelijke medewerking aan de realisatie van het ondernemersfonds en zullen de geïnde gelden terugvloeien.

Maatschappelijk draagvlak

Gesteld kan worden dat er voor de invoering van een ondernemersfonds, bij de ondernemersverenigingen, een breed draagvlak is. Een verhoging van het OZB tarief voor niet-woningen, heeft ook gevolgen voor ondernemers en organisaties die geen lid van een ondernemersvereniging zijn. Met deze partijen moet nader overleg worden gevoerd over de manier waarop zij van het ondernemersfonds kunnen profiteren. Dit wordt gezien als een taak van de FHO en is opgenomen in bovengenoemde randvoorwaarden voor het te sluiten overeenkomst tussen de gemeente en de FHO.

Financiële consequenties

De FHO heeft aangegeven dat een verhoging van 5% van de tarieven van niet-woningen in de OZB het uitgangspunt is voor de startpositie van het ondernemersfonds. De niet-woningen genereren in 2011 ca. € 5,7 miljoen aan OZB opbrengst. Dit impliceert een opbrengst en besteedbaar bedrag van ongeveer € 285.000,-

Het spreekt voor zich dat een verhoging van het percentage zal leiden tot een hoger opbrengst. Daarbij erkent de gemeente geen enkele aansprakelijkheid als blijkt dat de begrote opbrengst van OZB middelen niet wordt gerealiseerd.

Een verhoging van het OZB tarief voor niet-woningen zal als gevolg hebben dat er extra financiële middelen worden gegenereerd. In de Kadernota zijn tien projecten benoemd die voor honorering in aanmerking kunnen komen als er sprake is van extra financiële middelen. Het ondernemersfonds wordt in dit kader niet genoemd. Omdat er sprake is van het genereren van extra financiële middelen voor een specifiek doel (een directe koppeling tussen inkomsten en uitgaven) zijnde het ondernemersfonds, zijn de projecten uit de kadernota voor deze middelen niet in beeld.

Een verhoging van het OZB tarief voor niet-woningen heeft voor de gemeente als gevolg dat er over de gemeentelijke panden (behoudens het gemeentehuis) meer OZB belasting moet worden betaald. Deze kosten worden geraamd op € 15.000,- per jaar. De gemeente kan bij de FHO aangeven dat zij deze gelden wil bestemmen voor citymarketing.

Communicatie

Over de invoering van een ondernemersfonds is uitgebreid gesproken met de Helderse ondernemersverenigingen. Daarnaast is Defensie over de plannen geïnformeerd.

Intern is er sprake van afstemming met team belastingen van de afdeling PBZ, de financieel en juridisch adviseur van de Cocern Staf.

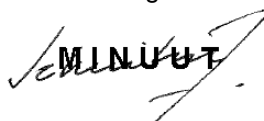
Over de mogelijke invoering van een ondernemersfonds, in relatie tot citymarketing, is in werkgroepverband ook uitgebreid gesproken

Realisatie

- **Borging**
De FHO en de gemeente Den Helder sluiten een overeenkomst waarin de randvoorwaarden uit dit raadsvoorstel nader zijn opgenomen c.q. uitgewerkt.
- **Tijdpad en evaluatie**
Er wordt gekoerst op de invoering van het ondernemersfonds met ingang van 2012. Vooralsnog wordt geadviseerd de looptijd van het project vast te stellen op drie kalenderjaren. In het voorjaar van 2014 een evaluatiemoment te plannen waaruit aanbevelingen moeten komen over de toekomst van het project.

Den Helder, 25 augustus 2011

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
H. Raasing